

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.07.1999
KOM(1999) 348 endelig udg.

99/0154 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING (EF)

**om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i
borgerlige sager, herunder handelssager**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Indholdsfortegnelse

- 1. GENERELLE BEMÆRKNINGER**
  - 1.1. Konteksten**
  - 1.2. Arbejdet med revision af Bruxelles- og Lugano-konventionerne**

- 2. ARBEJDET MED REVISION AF BRUXELLES- OG LUGANO-KONVENTIONERNE**
  - 2.1. Formål**
  - 2.2. Retsgrundlag**

- 3. BEGRUNDELSE FOR FORSLAGET I LYSET AF PROPOR-TIONALITETS- OG NÆRHEDSPRINCIPPERNE**

- 4. GENNEMGANG AF BESTEMMELSERNE I FORSLAGET**
  - 4.1. Målsætning**
  - 4.2. Kontinuitet**
  - 4.3. Tilpasninger**
  - 4.4. Sammenligningstabel**
  - 4.5. Kommentarer til de enkelte artikler**

1. GENERELLE BEMÆRKNINGER

1.1. Konteksten

I henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union har Unionen som mål at bevare og udbygge Unionen som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer, og hvor borgerne kan gøre deres rettigheder gældende og i forbindelse hermed nyde godt af samme garantier som dem, de har ved domstolene i deres eget land.

For gradvis at virkeliggøre dette mål vedtager Fællesskabet blandt andet de bestemmelser inden for civilretligt samarbejde, der er nødvendige for, at det indre marked kan fungere efter hensigten. Udvidelsen af det civile samarbejde, som mange finder har udviklet sig for langsomt, udgør en væsentlig etape i oprettelsen af et europæisk retsområde, som borgerne i EU vil opleve som en mærkbar forbedring¹.

Som en af de foranstaltninger, der må træffes, for at det indre marked kan fungere, er det nødvendigt at få fastlagt klare regler om retternes kompetence og forbedre og fremskynde anerkendelsen og fuldbyrdelsen af domme afsagt i borgerlige sager, herunder handelssager. I en tid, hvor kontakterne mellem personer og virksomheder i forskellige medlemsstater hele tiden øges og giver anledning til et stadigt stigende antal tvister, stilles der store krav til retssikkerhed med hensyn til den retslige kompetence og til hurtige procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

1.2. Arbejdet med revision af Bruxelles- og Lugano-konventionerne

Den 27. september 1968 undertegnede de seks lande, der var medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, på grundlag af EØF-traktatens artikel 293 (ex 220), stk. 4, en konvention om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, den såkaldte Bruxelles-konvention. En protokol om EF-Domstolens fortolkning af denne konvention blev undertegnet i 1971. Konventionen og protokollen, der indgår i gældende EU-ret, er siden blevet udvidet til at omfatte alle de nye medlemsstater². Bruxelles-konventionen har desuden dannet forbillede for en tilsvarende konvention mellem medlemsstaterne og landene i Den Europæiske Frihandelsorganisation, den såkaldte Lugano-konvention, som blev undertegnet den 16. september 1988³.

På mødet den 4. og 5. december 1997 nedsatte Rådet en ad hoc-gruppe bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og de EFTA-lande, der er med i Lugano-konventionen (Island, Norge og Schweiz), som fik til opgave

---

¹ Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres, nr. 16, EFT C 19 af 23.1.1999.

² Den konsoliderede udgave af konventionen og protokollen efter Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse er offentliggjort i EFT C 27 af 26.1.1998.

³ EFT L 319 af 25.11.1988.

at forberede en parallel revision af Bruxelles- og Lugano-konventionerne. I denne sammenhæng fremsatte Kommissionen et forslag til en konvention, der skulle træde i stedet for Bruxelles-konventionen, på grundlag af artikel K.3.2) i traktaten om Den Europæiske Union⁴. Dette forslag blev forelagt Europa-Parlamentet, som endnu ikke har afgivet udtalelse, som Rådet.

Arbejdet blev imidlertid videreført på grundlag af EF-traktatens artikel 293 (ex 220), stk. 4, i snævert samarbejde med Kommissionen, indtil Amsterdam-traktaten trådte i kraft den 1. maj 1999. Den 28. maj gav Rådet sin politiske tilslutning til resultaterne af det arbejde, der var foregået i ad hoc-gruppen.

2. FORSLAG TIL RÅDETS FORORDNING

2.1. Formål

Det foreliggende forordningsforslag tager sigte på at harmonisere medlemsstaternes internationalprivatretnlige regler om retternes kompetence og forbedre og fremskynde anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager. Forordningen skal træde i stedet for og ajourføre bestemmelserne i Bruxelles-konventionen og den tilhørende protokol, bl.a. med henblik på at tage hensyn til nye former for handel, der ikke fandtes i 1968. Forslaget inddrager i vid udstrækning resultaterne af de forhandlinger med henblik på en revision af konventionen, der foregik i en ad hoc-gruppe i Rådet, indtil Amsterdam-traktaten trådte i kraft. Det inkorporerer således hovedindholdet i den aftale, man nåede frem til i Rådet angående den nødvendige interesseafvejning mellem de parter, der kan være impliceret i en tvist. Det er klart, at den løsning, man har lagt sig fast på for at skabe denne balance, vil kunne få konsekvenser for alle, der beskæftiger sig med disse nye former for handel (se nærmere herom under kommentarerne til artikel 15).

Med inkorporeringen af resultatet af revisionsarbejdet i en EU-retsakt sikres det desuden, at indførelsen af de nye regler kommer til at foregå på en kendt og ensartet dato og inden for en kort frist. For i den version, den blev vedtaget i efter Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelsesforhandlinger, er Bruxelles-konventionen nemlig endnu ikke trådt i kraft i samtlige medlemsstater, eftersom det kun er et fåtal af dem, der har ratificeret den. Derimod kan Lugano-konventionen ikke omdannes til en EU-retsakt, eftersom også stater, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab, er parter i Lugano-konventionen.

---

⁴ EFT C 33 af 31.1.1998.

2.2. Retsgrundlag

Siden Amsterdam-traktatens ikrafttrædelse falder de områder, som Bruxelles-konventionen dækker, ind under EF-traktatens artikel 65, og retsgrundlaget for dette forslag er derfor traktatens artikel 61, litra c).

At det er en forordning, der er valgt som retsakt, har flere grunde. For det første kan man ikke give medlemsstaterne en skønsbeføjelse hverken med hensyn til fastlæggelsen af kompetencereglerne, hvis formål er at give borgerne og virksomhederne retssikkerhed, eller med hensyn til fremgangsmåden for anerkendelse og fuldbyrdelse, som nødvendigvis må være klar og ensartet i alle medlemsstaterne.

For det andet har gennemsigtigheden en helt afgørende betydning på dette område. De regler, der er gældende inden for EU, må være umiddelbart tilgængelige og ensartet formuleret, således at det ikke er nødvendigt at gå via en som oftest ukendt national lovgivning og finde frem til de bestemmelser, hvorved EU-reglerne er gennemført. Valget af forordningen som retsakt sætter desuden EF-Domstolen i stand til at sikre en ensartet håndhævelse af dens bestemmelser i samtlige medlemsstater.

Forordningen skal vedtages efter fremgangsmåden i traktatens artikel 67, hvori det fastsættes, at Rådets afgørelser om foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål i en overgangsperiode på fem år træffes med enstemmighed, efter forslag fra Kommissionen eller på initiativ af en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet.

EF-traktatens nye afsnit IV, som det område, dette forordningsforslag drejer sig om, henhører under, gælder ikke for Det Forenede Kongerige og Irland, medmindre disse lande udøver deres "opt in"-ret på de betingelser, der er fastlagt i protokollen i bilaget til traktaten. På mødet i Rådet om retlige og indre anliggender den 12. marts 1999 tilkendegav de to lande imidlertid deres intentioner om at blive fuldt inddraget i EU's aktiviteter inden for det civilretlige samarbejde. Det vil til sin tid være op til dem at iværksætte den procedure, der er fastlagt i artikel 3 i protokollen.

EF-traktatens afsnit IV gælder heller ikke for Danmark i henhold til protokollen angående Danmark. Danmark kan dog til enhver tid opgive dette forbehold. Danmark har ikke hidtil tilkendegivet nogen intentioner om at iværksætte proceduren efter artikel 7 i protokollen.

Dette forordningsforslag er derfor udarbejdet under hensyntagen til den nuværende situation. Hvis den kommer til at gælde for nogen af de nævnte medlemsstater, vil der skulle foretages de ændringer, der måtte være relevante.

3. BEGRUNDELSE FOR FORSLAGET I LYSET AF PROPOR- TIONALITETS- OG NÆRHEDSPRINCIPPERNE

Hvilke mål søges virkeliggjort i forhold til de forpligtelser, der påhviler Fællesskabet?

Forslaget har til formål at forbedre og fremskynde den frie bevægelighed for retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, på det indre marked. Det indgår som led i gennemførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, inden for hvilket der er fuldstændig fri bevægelighed for personer, og hvor de retsundergivne kan gøre deres rettigheder gældende og i forbindelse hermed nyde godt af de samme garantier som dem, de har i deres eget land. For gradvis at få skabt et sådant område, træffer Fællesskabet blandt andet inden for civilretligt samarbejde de foranstaltninger, der er nødvendige for, at det indre marked kan fungere.

Stemmer forordningsforslaget overens med subsidiaritetskriterierne?

Disse mål kan ikke virkeliggøres af medlemsstaterne hverken hver for sig eller i fællesskab og må derfor på grund af deres grænseoverskridende virkninger virkeliggøres på fællesskabsplan.

Står de foranstaltninger, der træffes, i et rimeligt forhold til målene?

Den foreslåede forordning er begrænset til det minimum, der kræves for at nå disse mål, og er ikke mere vidtgående, end hvad der er nødvendigt hertil.

4. GENNEMGANG AF BESTEMMELSERNE I FORSLAGET

4.1. Målsætning

Ligesom den konvention, den skal træde i stedet for, og hvis opbygning og grundprincipper den følger, har forordningen til formål:

- at få indført tidssvarende og ensartede regler om retternes direkte kompetence i borgerlige sager, herunder handelssager, og
- at forenkle de formaliteter, der kræves opfyldt for en hurtig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser ved hjælp af en enkel og ensartet procedure.

4.2. Kontinuitet

Den foreslåede forordning falder helt i tråd med Bruxelles-konventionen og resultaterne af de forhandlinger, der er foregået i ad hoc-gruppen om "revision af Bruxelles- og Lugano-konventionerne", som den i meget vid udstrækning tilgodeser.

De væsentligste nyskabelser, der er indført på grundlag af arbejdet i ad hoc-gruppen, drejer sig om følgende elementer:

1. Kompetenceregler

- Bopælskriteriet for fysiske personer er bibeholdt, men der er nu indføjet en selvstændig definition på juridiske personers hjemsted i stedet for at henvise til de internationalprivatretnlige regler i den stat, hvori den pågældende ret er beliggende. Denne henvisning opretholdes dog med hensyn til gyldighed, ugyldighed eller opløsning af fysiske personer samt med hensyn til beslutninger vedtaget af deres organer.
- Bestemmelserne om alternativ kompetence i artikel 5, nr. 1, angående kontraktforhold er blevet omformuleret. Stedet for opfyldelsen af den forpligtelse, som danner grundlag for anmodningen, fastlægges selvstændigt i to aftaletyper, nemlig aftaler om salg af varer og tjenesteydelser. Med denne løsning undgår man at henvise til de internationalprivatretnlige regler i den stat, hvor den domstol, sagen anlægges ved, er beliggende.
- Det materielle anvendelsesområde for bestemmelserne angående forbrugere er blevet udvidet for at højne beskyttelsen af forbrugerne, blandt andet i relation til elektronisk handel.
- For at gøre reglerne om litispændens mere effektive (artikel 27) er der i forordningen indføjet en selvstændig definition på, hvornår en sag "verserer" (artikel 30).

2. Anerkendelses- og fuldbyrdelsesproceduren:

- Proceduren er blevet tilpasset for at fremskynde anerkendelsen af retsafgørelsesers eksigibilitet og dermed også deres fuldbyrdelse til gavn for fordringshaveren. Specielt bliver den første fase i proceduren i den stat, anmodningen rettes til, til en stort set automatisk fase, i løbet af hvilken der ikke ex officio kan rejses nogen indsigelse mod anerkendelse eller fuldbyrdelse. En ensartet attest indeholdende en række væsentlige oplysninger vil åbne mulighed for at fremskynde og lette denne procedure. Beskyttelsen af sagsøgtes interesser sikres ved, at han kan appellere den truffne afgørelse.

4.3. Tilpasninger

Bortset fra de materielle ændringer, der er beskrevet under punkt 4.5 nedenfor, bevirker de indlysende forskelle mellem en konvention og en forordning, at forordningen afviger fra konventionens indhold på en række punkter:

- 1971-protokollen om fortolkning af konventionen bliver overflødig i betragtning af EF-traktatens artikel 293 ff., der finder anvendelse på dette område, med forbehold af de særlige bestemmelser i artikel 68. Det bemærkes, at hvis en national domstol får en sag til behandling før

forordningens ikrafttrædelse, og altså på grundlag af Bruxelles-konventionen, vil protokollen fortsat finde anvendelse i denne sag.

- I betragtning af Det Forenede Kongeriges, Irlands og Danmarks stilling er de særlige bestemmelser i Bruxelles-konventionens artikel 3, artikel 5, stk. 6, artikel 17, stk. 3, artikel 30, stk. 2, artikel 31, stk. 2, artikel 32, artikel 37, artikel 38, stk. 2, artikel 40, artikel 41, artikel 44, stk. 2, artikel 53, stk. 2, artikel 54, stk. 2, artikel 54 a og artikel 55, der specielt var møntet på disse lande, udgået.
- De formelle bestemmelser i artikel 60-68 i konventionen hører ikke hjemme i en EU-retsakt. Med hensyn til forordningens ikrafttrædelse finder traktatens artikel 249 og 254 i fuldt omfang anvendelse. I øvrigt påtager Kommissionen sig at fremlægge forslag til eventuelle ændringer i forordningens bestemmelser i overensstemmelse med traktatens artikel 211.
- Artikel 59 i konventionen, der åbnede mulighed for at indgå bilaterale aftaler om ikke at anerkende en retsafgørelse støttet på en eksorbitant kompetence mod en statsborger i en tredjestat, hører ikke længere hjemme i en EU-retsakt. Sådanne aftaler vil per definition påvirke EU-reglerne om anerkendelse af retsafgørelser, og muligheden for at forhandle herom henhører efter forordningens vedtagelse under Fællesskabets enekompetence, uden at det er nødvendigt at fastsætte dette udtrykkeligt. Derfor er artikel 28, stk. 1 in fine og artikel 59 ikke med i den foreslåede forordning. Derimod må det være muligt at bibeholde de aftaler, medlemsstaterne allerede har indgået med tredjelande.
- I betragtning af, at nogle medlemsstater er bundet af denne forordning, mens andre ikke er, må der fastsættes gennemførelsesbestemmelser til kompetencereglerne i henholdsvis forordningen og Bruxelles-konventionen samt til bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse i henhold til forordningen af retsafgørelser truffet på grundlag af Bruxelles-konventionen.
- Protokollen i bilaget til konventionen er udgået. Bestemmelserne i nogle artikler er blevet indføjret i forordningens tekst, enten fordi de gælder for alle medlemsstater, eller fordi de tager sigte på at tage hensyn til særlige procedureregler i visse medlemsstater. Derimod er der visse undtagelser fastsat i protokollen til fordel for visse medlemsstater, der ikke er medtaget i forordningen (artikel I og artikel V b). Det vil i givet fald være op til de pågældende medlemsstater at fremlægge en begrundelse for at indføre disse bestemmelser i forordningsteksten.

4.4. Sammenligningstabel

Bruxelles-konventionen ⁵	Forordningsforslaget
Præambel	Udgår
	1. betragtning (formål)
	2. betragtning (harmonisering)
	3. betragtning (område)
	4. betragtning (subsidiaritet og proportionalitet)
	5. betragtning (kontinuitet)
	6. betragtning (anvendelsesområde)
	7. betragtning (materielt anvendelsesområde)
	8. betragtning (geografisk anvendelsesområde)
	9. betragtning (koordinering af det retlige samarbejde i Unionen)
	10. betragtning (kompetenceprincip)
	11. betragtning (kompetenceundtagelser)
	12. betragtning (særlig beskyttelse)
	13. betragtning (ny teknologi)
	14. betragtning (aftalefrihed)
	15. betragtning (undtagelsesordninger)
	16. betragtning (parallelle sager)
	17. betragtning (anerkendelse)
	18. betragtning (fuldbyrdelse)
	19. betragtning (appel)
	20. betragtning (overgangsbestemmelser)
	21. betragtning (Det Forenede Kongeriges, Irlands og Danmarks stilling)
	22. betragtning (forholdet mellem forordningen og konventionen)
	23. betragtning (andre fællesskabsretsakter)
	24. betragtning (internationale forpligtelser)
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 6 a	Artikel 7
Artikel 7	Artikel 8
Artikel 8	Artikel 9
Artikel 9	Artikel 10
Artikel 10	Artikel 11
Artikel 11	Artikel 12
Artikel 12	Artikel 13
Artikel 12 a	Artikel 14
Artikel 13	Artikel 15
Artikel 14	Artikel 16
Artikel 15	Artikel 17

⁵ EFT C 27 af 26.1.1998.

	Artikel 18-21: ny afdeling
Artikel 16	Artikel 22
Artikel 17	Artikel 23
Artikel 18	Artikel 24
Artikel 19	Artikel 25
Artikel 20	Artikel 26
Artikel 21	Artikel 27
Artikel 22	Artikel 28
Artikel 23	Artikel 29
	Artikel 30: tilføjelse
Artikel 24	Artikel 31
Artikel 25	Artikel 32
Artikel 26	Artikel 33
Artikel 27	Artikel 41
Artikel 28	Artikel 42
Artikel 29	Artikel 41
Artikel 30	Artikel 43
Artikel 31	Artikel 34
Artikel 32	Artikel 35
Artikel 33	Artikel 36
Artikel 34	Artikel 37 (omformuleret)
Artikel 35	Artikel 38
Artikel 36 (udgår)	
Artikel 37 (udgår)	
	Artikel 39
	Artikel 40
Artikel 38	udgår
Artikel 39	Artikel 44
Artikel 40 (udgår)	
Artikel 41 (udgår)	
Artikel 42	Artikel 45
Artikel 43	Artikel 46
Artikel 44	Artikel 47
Artikel 45	Artikel 49
	Artikel 52 – ny
Artikel 46	Artikel 50
Artikel 47 (ændret)	Artikel 50
Artikel 48	Artikel 52
Artikel 49	Artikel 53
Artikel 50	Artikel 54
Artikel 51	Artikel 55
Artikel 52	Artikel 56
Artikel 53	Artikel 57
Artikel 54	Artikel 58
Artikel 54 a	udgår
Artikel 57, stk. 3	Artikel 59
	Artikel 60
Artikel 55	Artikel 61
Artikel 56	Artikel 62
Artikel 57	Artikel 63
	Artikel 64
Artikel 58	udgår
Artikel 59	udgår

Artikel 60	udgår
Artikel 61	udgår
Artikel 62	Artikel 67
Artikel 63	udgår
Artikel 64	udgår
Artikel 65	udgår
Artikel 66	udgår
Artikel 67 (ændringer)	Artikel 65 (fornyset gennemgang)
	Artikel 66 (ændring af listerne over appelretter)
Artikel 68	udgår

4.5. Kommentarer til de enkelte artikler

Eftersom forordningsforslaget i vid udstrækning svarer til den nugældende Bruxelles-konvention, er det kun de ændringer, der er foretaget i forhold til konventionen, der gennemgås nedenfor.

På nogle sprog indeholder forordningsforslaget desuden en række småændringer i forhold til de officielle versioner af Bruxelles-konventionen på de forskellige sprog. Formålet hermed er at sikre den fulde overensstemmelse på alle sprog.

Et stort antal artikler fra Bruxelles-konventionen er indføjet uændret i forordningen. For disse artiklers vedkommende henvises derfor til de forklarende rapporter, der blev offentliggjort i forbindelse med de forskellige tiltrædelser⁶.

Kapitel I - Anvendelsesområde

Artikel 1

Dette afsnit, der kun indeholder én artikel, er ikke blevet ændret. Anvendelsesområdet er stadig det samme som Bruxelles-konventionens, idet det dog bemærkes, at Kommissionen har vedtaget et forslag til forordning om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager om formueforholdet mellem ægtefæller⁷, og at Tyskland og Finland har forelagt Rådet et forslag til forordning om konkurs⁸.

Kapitel II - Kompetence

Afdeling 1 - Almindelige bestemmelser

Artikel 2

I denne artikel knæses princippet om, at sagsøgtes bopæl er det overordnede kompetencekriterium. Der er desuden indføjet to nye stykker. Bestemmelserne i stk. 3 har til formål at skabe større gennemsigtighed i teksten og henviser i forbindelse

⁶ EFT C 59 af 6.3.1979 og EFT C 189 af 28.7.1990.

⁷ KOM(1999) 220.

⁸ EFT C 221 af 3.8.1999.

hermed til artikel 57 med hensyn til definition af juridiske personers hjemsted. I stk. 4 defineres begrebet "medlemsstat" som en medlemsstat bundet af forordningen. Danmark, Det Forenede Kongerige og Irland er nemlig ikke omfattet af forordningen. Der er dog tale om medlemsstater, hvis stilling ikke kan sidestilles med tredjelandes, hverken med hensyn til de kompetenceregler, der skal anvendes, eller anerkendelse af retsafgørelser truffet i disse medlemsstater.

Artikel 3

Bilag 1 til forordningen indeholder en liste over de nationale kompetenceregler, som i medlemsstaterne kan gøres gældende over for sagsøgte, der ikke har bopæl på en medlemsstats område. Dette bilag vil således om fornødent kunne ændres og vil blive offentliggjort i EF-Tidende. I listen over kompetenceregler er der i øvrigt foretaget en række småændringer for at tage hensyn til en ændring af den interne lovgivning i Italien.

Artikel 4

Hvilke kompetenceregler der gælder, når sagsøgte har bopæl i et tredjeland eller i en medlemsstat, der ikke er bundet af forordningen, fastsættes i artikel 4.

Har sagsøgte bopæl i et tredjeland, er det de nationale regler, der gælder. Dette gælder dog ikke, når en ret i en medlemsstat har enekompetence (artikel 22). Det gælder heller ikke, når sagsøgte har bopæl i et tredjeland, men har aftalt en værnetingsklausul, der giver en ret i en medlemsstat kompetence. I henhold til artikel 23 er det nemlig tilstrækkeligt, at én af tvistens parter (ikke nødvendigvis sagsøger) har bopæl i en medlemsstat.

Har sagsøgte bopæl i en medlemsstat, der ikke er bundet af forordningen, er det naturligvis kompetencereglerne i Bruxelles-konventionen, der finder anvendelse.

Afdeling 2 - Særlige kompetenceregler

Artikel 5

Bruxelles-konventionens kompetenceregel angående kontraktforhold er bibeholdt (litra a)). For at undgå de vanskeligheder, der ville være forbundet med at skulle følge de internationalprivatretnlige regler i den stat, hvor den ret, sagen anlægges ved, er beliggende⁹, gives der i litra b) en selvstændig definition på stedet for "opfyldelse af den forpligtelse, der ligger til grund for sagen" i to konkrete tilfælde. I sager om salg af varer er opfyldelsesstedet det sted, hvor varerne er eller skulle have været leveret i henhold til aftalen. Denne pragmatiske fastlæggelse af opfyldelsesstedet, der er baseret på et rent faktisk kriterium gælder, uanset hvilken forpligtelse der ligger til grund for sagen, også når den går ud på betaling af den aftalte ydelse. Den gælder også, når sagen drejer sig om flere forpligtelser. Der er dog mulighed for at omgå denne regel ved en udtrykkelig aftale om opfyldelsesstedet.

Hvis denne autonome definition fører til udpegelse af en ret beliggende i et tredjeland, skal reglen i litra b) vige for reglen i litra a). Ifølge bestemmelsen i litra c) er den

---

⁹ EF-Domstolens dom af 6. oktober 1976, sag 12/76, Tessili Italiana Como mod Dunlop AG.

kompetente ret i så fald den ret, der i henhold til den gældende internationale privatret i den stat, hvori sagen anlægges, anses for at være retten på opfyldelsesstedet for den konkrete forpligtelse.

Artikel 5, nr. 3, omhandler ikke kun de tilfælde, hvor der er foregået en skadetilføjelse, men også de tilfælde, hvor der kan foregå en skadetilføjelse. Den foreslåede tekst fjerner således den hidtidige usikkerhed omkring fortolkningen af konventionens artikel 5, nr. 3. Der indføres her en entydig kompetenceregulering, der kan benyttes i forebyggelsesøjemed. Eftersom den protokol, der danner bilag til Bruxelleskonventionen, er blevet ophævet, er bestemmelserne i artikel II i denne protokol angående retsforfølgning for uagtsomme lovovertrædelser ved straffedomstolene blevet indføjet i denne artikel.

Artikel 6

I artikel 6, nr. 1, fastsættes det udtrykkeligt, at sager, hvor der er flere sagsøgte, skal behandles af én og samme kompetente ret, forudsat at sagerne er så snævert indbyrdes forbundne, at det er vigtigt at forhindre indbyrdes modstridende afgørelser. Dette stemmer overens med EF-Domstolens fortolkning af denne artikel¹⁰.

Nr. 2 indeholder et nyt afsnit, der gengiver den bestemmelse, der tidligere var indeholdt i artikel V i protokollen til Bruxelleskonventionen, angående Østrig og Tyskland, fordi sådanne krav mod tredjemand er ukendte i den østrigske og den tyske procesret, som kun kender procesunderretning.

Afdeling 3 - Kompetence i forsikringsager

Kompetencereglerne i denne afdeling træder i stedet for reglerne i afdeling 1 og 2.

Artikel 8

Denne artikel er ikke blevet ændret. Den skal imidlertid fortolkes således, at den i sager om genforsikring ikke finder anvendelse i forholdet mellem forsikringsgivere eller forholdet mellem forsikringsgivere og reassurandører. Her er der ikke noget behov for at beskytte en svag part. Bestemmelsen finder dog anvendelse, når det er forsikringstageren, der anlægger sag mod en reassurandør.

Artikel 9

Den hidtidige kompetenceregulering i denne artikel, der kun gjaldt for sager anlagt af forsikringstageren (nr. 1, nr. 2), udvides her til sager anlagt af den sikrede eller den begunstigede. Ønsket om at beskytte den svage part i sagen, der gør det berettiget, at man ekstraordinært fraviger princippet om, at sager skal anlægges på sagsøgtets bopæl, således at de i stedet anlægges på sagsøgers bopæl, gør det også berettiget, når sagen anlægges af den sikrede eller den begunstigede, som også er svage parter i forhold til forsikringsgiveren.

---

¹⁰ EF-Domstolens dom af 27. september 1998, sag 189/87, KALFELIX/BANQUE SCHRÖDER [1988] Sml. 5565.

Artikel 11

Ligesom i artikel 6 er bestemmelserne i artikel V i protokollen angående Østrig og Tyskland, hvis procesret ikke kender krav mod tredjemand, blevet indføjet i denne artikel.

Artikel 13 og 14

Undtagelsesbestemmelsen i artikel 13, nr. 5, angående værnetingsklausuler på forsikringsområdet er blevet udvidet til at omfatte alle de store risici, der falder ind under artikel 5, litra d), i Rådets direktiv 73/239/EØF om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring, som ændret ved Rådets direktiv 88/357/EØF og 90/618/EØF, samt risici i forbindelse hermed. Enhver senere ændring af direktiv 73/239/EØF vil få indvirkning på, hvilke store risici der falder ind under artikel 14.

Kompetencereglerne i denne afdeling træder i stedet for reglerne i afdeling 1 og 2

Artikel 15

Artikel 15 bekræfter Rådets ønske om at beskytte forbrugerne som den svage part i aftalen. De aftaler, der traditionelt har været omfattet af denne artikel, herunder afbetalingskøb af løsørengstande, lån der skal tilbagebetales i rater og andre kreditdispositioner i forbindelse med finansiering af køb af sådanne genstande, giver uden videre forbrugeren adgang til at anlægge sag ved retten på sin bopæl, og der er ikke foretaget nogen ændring i forhold til Bruxelles-konventionens artikel 13 på det punkt. Som en ændring af artikel 15, stk. 1, nr. 3), foreslås det desuden, at denne ret udvides til at gælde for alle andre forbrugerftaler, der opfylder bestemte betingelser.

Af den generelle formulering fremgår, at alle de aftaler, der er nævnt i nr. 1), 2) og 3), uanset om de drejer sig om varer eller tjenesteydelser, falder ind under artikel 15, forudsat at der er tale om aftaler indgået med forbrugere. Således falder time share-aftaler¹¹ ind under artikel 15 og ikke ind under artikel 22, stk. 1, litra a), i modsætning til aftaler om salg af fast ejendom.

Kriterierne i Bruxelles-konventionens artikel 13, stk. 3, er blevet omformuleret for at tage hensyn til udviklingen i markedsføringsmetoderne. For det første er den betingelse, der var indeholdt i den gamle artikel 13, om at forbrugeren i sin egen medlemsstat skal have foretaget de dispositioner, der er nødvendige til indgåelse af aftalen, bortfaldet, hvilket indebærer, at artikel 15, stk. 1, nr. 3), også finder anvendelse på aftaler indgået i en anden medlemsstat end forbrugers hjemland. Hermed afhjælper man en notorisk mangel ved den gamle tekst i artikel 13, hvor forbrugeren ikke kunne gøre denne kompetenceregel gældende, når han på medkontrahentens opfordring havde forladt sit bopælsland for at indgå aftalen. For det andet kan forbrugeren gøre kompetencereglen i artikel 16 gældende, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i forbrugers

---

¹¹ Se Rådets direktiv 94/47/EF om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på time share-basis (EFT L 280 af 29.10.1994).

bopælsland eller retter en sådan virksomhed mod dette land, når den omtvistede aftale indgår som led i denne virksomhed.

At der tales om virksomhed udøvet i eller rettet mod forbrugerens bopælsland, gør det helt klart, at nr. 3), finder anvendelse på forbrugerftaler indgået via en interaktiv hjemmeside på Internet, der er tilgængelig i forbrugerens bopælsland. At forbrugeren blot har fået kendskab til en tjenesteydelse eller mulighed for at købe varer via en ikke-interaktiv hjemmeside på Internettet, der er tilgængelig i hans bopælsland, er ikke nok til, at denne kompetenceregulering kan bringes i anvendelse. Elektroniske aftaler sidestilles således med aftaler indgået via telefon, telefax o.lign., hvor kompetencereglen i artikel 16 kan gøres gældende.

Bortfaldet af den betingelse, der fandtes i den gamle artikel 13, nr. 3, litra b), om at forbrugeren i sit bopælsland skulle have taget de nødvendige skridt til at indgå en aftale, spiller også en rolle for aftaler indgået via en interaktiv hjemmeside på Internet. For sådanne aftaler kan det være vanskeligt, om ikke helt umuligt, at afgøre, hvor forbrugeren har taget disse skridt, og de kunne under alle omstændigheder være ligegyldige for, om der bestod en tilknytning mellem aftalen og forbrugerens land. Den nye artikel 15 tager udgangspunkt i, at det er medkontrahenten, der skaber denne forbindelse ved at rette sin virksomhed mod forbrugerens land.

Endelig er stk. 3 i artikel 15 også blevet ændret. Udelukkelsen af transportaftaler gælder ikke, når der er tale om aftaler omfattende rejse og ophold til en fast pris ("pakkerejser")¹².

Kommissionen har også bemærket, at formuleringen af artikel 15 har givet anledning til en vis bekymring i de brancher, der gerne vil udbygge den elektroniske handel. Denne bekymring skyldes hovedsagelig, at de virksomheder, der beskæftiger sig med elektronisk handel, enten må acceptere risikoen for tvister i alle medlemsstater eller præcisere, at deres varer eller tjenesteydelser ikke er bestemt til forbrugere i bestemte medlemsstater. Problemet drejer sig om det udtryk, der benyttes i artikel 15, stk. 1, nr. 3, - "rette sin virksomhed" - og som opfattes som værende vanskeligt at forstå i internetkredse.

For at afklare de juridiske konsekvenser og de krav, som den elektroniske handel stiller, bl.a. i relation til den retslige kompetence og lovvalg, og som skyldes udbredelsen og den grænseoverskridende karakter af elektronisk handel, vil Kommissionen i efteråret 1999 afholde en høring herom, med deltagelse af regeludstedere, lovgivere, forbrugere, erhvervsliv og andre berørte kredse.

Kommissionen agter at afgive rapport i overensstemmelse med Artikel 65 vedrørende anvendelsen af Artikel 15 ikke senere end to år efter forordningens ikrafttræden.

Artikel 16

For at forbedre forbrugerbeskyttelsen gives der forbrugerne mulighed for i tilfælde af tvist at anlægge sag enten i den medlemsstat, hvor medkontrahenten har bopæl, eller ved retten på sin bopæl (og ikke i den medlemsstat, hvor hans bopæl er beliggende).

---

¹² Se Rådets direktiv 90/314/EF af 13. juni 1990 om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure, EFT L 158 af 23.6.1990.

Denne undtagelse fra reglen om, at forordningen kun omhandler den internationale kompetence og ikke den interne kompetence i medlemsstaterne, er begrundet af ønsket om at give forbrugerne mulighed for at anlægge sag mod deres medkontrahent så tæt ved deres bopæl som muligt.

Afdeling 5 - Kompetence i sager om arbejdsaftaler

Kompetencereglerne i denne afdeling træder i stedet for reglerne i afdeling 1 og 2.

Der er ikke foretaget nogen større materielle ændringer i bestemmelserne om kompetence i sager om arbejdsaftaler, men de er blevet samlet i en særskilt afdeling i lighed med forsikringsaftaler og forbrugeraftaler. Kompetencereglerne i artikel 19 og 20 gælder, medmindre andet følger af kompetencereglen i Rådets direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser¹³.

Artikel 18

Artikel 18, stk. 2, omhandler de tilfælde, hvor arbejdsgiveren ikke har bopæl i en medlemsstat, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat. Denne arbejdsgiver anses i så fald for at have bopæl i en medlemsstat. Bestemmelsen har til formål at tilgodese arbejdstagerne, der betragtes som den svage part i aftalen. Samme type bestemmelse findes allerede til fordel for forsikringstagere - nu udvidet til også at gælde for den sikrede eller den begunstigede (artikel 9), stk. 2) - og forbrugere (artikel 15, stk. 2), der også er svage parter, som bør nyde øget beskyttelse.

Afdeling 6 - Enekompetence

Artikel 22

Undtagelserne fra princippet om, at det i sager om kortvarige leje- og forpagtningsaftaler vedrørende fast ejendom er retterne i den stat, hvor ejendommen er beliggende, der er kompetente (nr. 1), er blevet lempet. For at sagsøgte også kan sagsøges ved en ret i sit bopælsland, er det nu tilstrækkeligt, at lejeren eller forpagteren er en fysisk person, uanset om ejeren er en fysisk eller juridisk person, og at ejeren og lejeren eller forpagteren har bopæl i samme medlemsstat. Denne løsning ligger midtvejs imellem den, der er indeholdt i Bruxelles-konventionen, og løsningen i Lugano-konventionen.

I modsætning til den autonome regel, der nu er indeholdt i artikel 57, fastlægges hjemstedets beliggenhed, som er det eneste kompetencekriterium i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber og andre juridiske personer eller af beslutninger truffet af disses organer, nu i henhold til de internationalprivatretnlige regler, som den ret, sagen anlægges ved, er underlagt.

Endelig er ændringen i nr. 4 foretaget for at tage hensyn til de andre gældende retsakter, der findes om deponering og registrering af patenter, varemærker, mønstre, modeller og lignende rettigheder. Den enekompetence for retterne i registrerings- eller deponeringsstaten, der er fastsat i nr. 4, gælder nu også for europæiske patenter.

---

¹³ EFT L 18 af 21.1.1997.

Denne ændring har til formål at indføje bestemmelsen fra protokollens artikel V d i forordningen, eftersom Luxembourg-konventionen af 15. december 1975 ikke er trådt i kraft.

Afdeling 7 - Aftaler om værneting

Artikel 23

Der er foretaget to ændringer i denne artikel. Der er for det første tale om (stk. 1) at bekræfte, at den kompetence, der følger af en værnetingsklausul, er en enekompetence¹⁴, dog således, at parterne kan aftale, at den ikke skal være en enekompetence. Denne lempelse er foretaget for at tilgodese aftalefriheden.

For det andet (stk. 3) er der taget hensyn til udviklingen inden for kommunikationsteknik. Kravet om en "skriftlig" aftale eller en "skriftligt" bekræftet mundtlig aftale må ikke anfægte gyldigheden af en værnetingsklausul, som er aftalt på anden vis end ved en skriftlig aftale, men som kan ses på en skærm. Bestemmelsen angår naturligvis hovedsagelig værnetingsklausuler indeholdt i elektroniske aftaler. Denne ændring tilgodeser også de mål, der ligger til grund for Kommissionens direktivforslag om de juridiske aspekter ved elektronisk handel¹⁵.

Artikel 24

Denne artikel er ændret på visse sprog for at gøre det klart, at en sagsøgt, der møder for retten, kan anfægte den pågældende rets kompetence senest når han fremfører, hvad der i henhold til den nationale ret anses at være det første forsvar. Med andre ord kan fremførelsen af en realitetsindsigelse ikke bevirke, at sagsøgte ikke længere kan anfægte rettens kompetence, forudsat at denne kompetence anfægtes senest samtidig med, at realitetsindsigelsen fremføres¹⁶.

Afdeling 8 - Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 26

Ændringen i denne artikel er en rent teknisk ændring. Formålet er at tage hensyn til det direktivforslag om forkyndelse, der for øjeblikket er til behandling i Rådet¹⁷. Når dette direktiv er vedtaget og gennemført i samtlige medlemsstater vil de nationale gennemførelsesbestemmelser træde i stedet for bestemmelserne i Haagerkonventionen fra 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, der for øjeblikket gælder i næsten samtlige Fællesskabets medlemsstater.

---

¹⁴ EF-Domstolens dom af 9. november 1978, sag 23/78, MEETH mod GLACETAL, Sml. 1978, s. 2133.

¹⁵ EFT C 30 af 5.2.1990, KOM(98) 586.

¹⁶ EF-Domstolens dom af 24. juni 1981, sag 150/80, ELEFANTEN mod SCUH, Sml. 1981, s. 1671.

¹⁷ KOM(1999) 219.

Afdeling 9 - Litispendens og indbyrdes sammenhængende krav

Der er ikke foretaget nogen ændringer i de egentlige regler om litispændens og sammenhængende krav, der bygger på, at den ret, som sagen først er anlagt ved, har forrang. Derimod er der indføjet en selvstændig definition på, hvornår en sag anses at være "verserende" ved anvendelsen af bestemmelserne i denne afdeling, og en fejl i Bruxelles-konventionens formulering af reglen om sammenhængende krav er blevet rettet.

Artikel 28

Ændringerne i stk. 2 er indføjet for at rette en fejl, der har oprindelse i forhandlingerne om Bruxelles-konventionen i 1968. For at den ret, der har fået en sammenhængende sag til behandling, kan udsætte sagen, er det ikke nødvendigt at sagerne skal versere i første instans.

Hvis en anden ret, end den, ved hvilken sagen først er anlagt, vil overlade sagen til den første, kræves derimod, at sagerne verserer i første instans, således at parterne ikke går glip af fordelene ved toinstanssystemet. Desuden skal den domstol, ved hvilken sagen først blev anlagt, være kompetent til at påkende de to sager, og den lovgivning, den er underlagt, skal åbne mulighed for at forene indbyrdes sammenhængende sager.

Artikel 30

Denne artikel, der har til formål at udfylde et hul i Bruxelles-konventionen¹⁸ fastlægger en definition på, hvornår en sag anses for at være "verserende" efter artikel 27 og 28. Det mest simple ville være at anse en sag for at "versere", når kravet er fremsat for retten. Denne løsning er imidlertid urimelig for den part, der anlægger sag i en medlemsstat, hvor dette først sker, efter at processkriftet er forkyndt for sagsøgte. Omvendt ville det også være en enkel løsning at anse en sag for at være "verserende", når processkriftet er forkyndt for sagsøgte. Denne løsning er imidlertid urimelig for den part, der anlægger sag i en medlemsstat, hvor kravet fremsættes for retten, før processkriftet forkyndes. En anden, mere juridisk sikker løsning, består i, at man først anser en sag for at versere, når begge procedurefaser - forkyndelse og registrering ved den kompetente ret - er afsluttet. Denne løsning har imidlertid den negative virkning, at litispændens først fastslås på et sent tidspunkt.

Artikel 30 foreslår en tredje løsning, der tilgodeser de forskellige systemer, samtidig med at den stiller sagsøgerne lige med hensyn til de våben, de har at kæmpe med, og forebygger misbrug. På hvilken dato en sag anses at være "verserende", afhænger af det pågældende processystem:

- i de medlemsstater, hvor kravet fremsættes for retten, før processkriftet forkyndes for sagsøgte, verserer sagen fra datoen for kravets fremsættelse, forudsat at sagsøger træffer enhver foranstaltning, der kræves af ham, for at få processkriftet forkyndt for sagsøgte. Disse foranstaltninger er forskellige i de forskellige retssystemer - der kan bl.a. være tale om, at retten skal have meddelt

¹⁸

EF-Domstolens dom af 7. juni 1984, sag 129/83, Zelger mod Salinitri, Sml. 1984, s. 2397.

alle de materielle oplysninger, der er nødvendige for at foranstalte forkyndelse, eller at det allerede tingfæstede processkrift skal udleveres til den myndighed, der er kompetent til at foretage forkyndelsen

- i de medlemsstater, hvor processkriftet forkyndes, før kravet fremsættes for retten, verserer sagen fra den dato, hvor proce
- sskriftet er udleveret til den myndighed, der skal foretage forkyndelsen (og ikke på datoen for den faktiske forkyndelse), forudsat at sagsøger indleverer processkriftet til retten inden for den frist, der gælder i henhold til den lov, den pågældende ret er underlagt.

Afdeling 10 - Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

Artikel 31

Artikel 31, som er den eneste artikel i denne afdeling, er ikke blevet ændret. Ligesom de øvrige bestemmelser i forordningen skal den ses i lyset af de præjudicielle afgørelser, EF-Domstolen har truffet i henhold til protokollen til Bruxelleskonventionen¹⁹.

Kapitel III - Anerkendelse og fuldbyrdelse

Bestemmelserne i dette afsnit drejer sig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser. Den eneste artikel i afdeling 1 knæsætter det princip, at retsafgørelser truffet i andre medlemsstater automatisk anerkendes, og henviser med hensyn til den formelle anerkendelse til den fremgangsmåde, der skal følges med hensyn til at erklære afgørelserne eksigible. Der åbnes desuden mulighed for at gøre en af de grunde til ikke at fuldbyrde en retsafgørelse, der er nævnt i artikel 41 og 42, gældende under en verserende sag. Afdeling 2 omhandler de procedurekrav, der stilles til erklæringer om eksigibilitet.

Artikel 32

Denne artikel definerer, hvilke retsafgørelser der kan anerkendes og fuldbyrdes. Der tages desuden hensyn til de særlige retsplejeregler i Sverige med indføjelse af bestemmelserne i artikel II i protokollen i bilaget til Bruxelleskonventionen.

Afdeling 1 - Anerkendelse

Artikel 33

Denne artikel knæsætter princippet om automatisk anerkendelse af retsafgørelser truffet inden for Det Europæiske Fællesskab. Denne automatiske anerkendelse, der hviler på gensidig tillid mellem de retslige myndigheder i medlemsstaterne, indebærer, at samme sag ikke kan genoptages i en anden medlemsstat.

---

¹⁹ Se bl.a. dom af 17.11.1998, sag C 391/95, VAN UDEN mod DECO LINE [1998] Sml. I-7091, og dom af 27.4.1999, sag C 99/96, H.H. MIETZ mod Intership Yachting Sneek Bv.

Der kan imidlertid opstå den situation, at en part, mod hvem en retsafgørelse er truffet, anfægter, at den kan anerkendes. For dette tilfælde fastsættes det i forordningen, at det er reglerne i afdelingen om fuldbyrdelse (afdeling 2), der finder anvendelse.

Spørgsmålet om anerkendelse af en retsafgørelse kan desuden opstå under behandlingen af en anden sag. I så fald kan anerkendelsen af denne retsafgørelse anfægtes ved at gøre de grunde til ikke at fuldbyrde den, der er nævnt i artikel 41 og 42, gældende.

Afdeling 2 - Fuldbyrdelse

Denne afdeling fastlægger fremgangsmåden, dels ved den formelle anerkendelse i henhold til artikel 33, stk. 2, dels ved erklæringer om eksigibilitet i andre medlemsstater end domsstaten. Det drejer sig naturligvis her om at gøre afgørelser truffet i domsstaten eksigible, og denne fremgangsmåde berører ikke de procedurer, der tager sigte på den egentlige fuldbyrdelse af denne retsafgørelse i den medlemsstat, anmodningen rettes til. Den procedure, der er fastlagt, tager sigte på at fremme en meget hurtig afgørelse. Der er derfor foretaget betydelige ændringer i forhold til fremgangsmåden efter Bruxelles-konventionen. For det første har den kompetente ret eller domstol, der skal erklære retsafgørelsen eksigibel i den stat, anmodningen rettes til, ingen mulighed for på eget initiativ at efterprøve, om en af de i artikel 41 og 42 omhandlede grunde til ikke at fuldbyrde den foreligger. Disse grunde kan i givet fald kun efterprøves, såfremt den part, mod hvem afgørelsen er erklæret eksigibel, appellerer. Den pågældende kompetente ret eller myndighed skal kun foretage en formel kontrol af de dokumenter, den modtager til støtte for anmodningen, og som er omhandlet i forordningen. Desuden er de grunde, der kan gøres gældende til ikke at anerkende eller fuldbyrde en retsafgørelse, blevet indskrænket kraftigt.

Artikel 35

Denne artikel fastsætter, hvem der er kompetent til at modtage en anmodning om at få en retsafgørelse erklæret eksigibel. Listen over de myndigheder og retter i medlemsstaterne, der er kompetente til at behandle en sådan anmodning, findes i bilag 2. Der er tale om enten administrative myndigheder eller domstole.

I stk. 2, der omhandler den stedlige kompetence, er indført en vis fleksibilitet. Den stedlige kompetence bestemmes således enten efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller stedet for fuldbyrdelsen.

Artikel 36

Bestemmelserne i stk. 3 fritager den, der fremsætter anmodningen, for at skulle vælge processuel bopæl i retskredsen for den myndighed, anmodningen indgives til, når der er tale om en administrativ myndighed. Det samme gælder med hensyn til en procesfuldmægtig.

Artikel 37

Ud fra ønsket om at afkorte den tid, det tager at opnå en erklæring om eksigibilitet, er der i denne artikel indføjet bindende bestemmelser for de domstole eller myndigheder,

der er udpeget efter artikel 35 til at modtage anmodningen. De skal erklære retsafgørelsen eksigibel omgående, så snart de i artikel 50 foreskrevne formaliteter er opfyldt. I særdeleshed kan dommeren ikke på eget initiativ efterprøve, om der foreligger en af de i artikel 41 og 42 omhandlede grunde til ikke at anerkende eller til ikke at fuldbyrde retsafgørelsen. Disse grunde kan i givet fald efterprøves senere, hvis den part, mod hvem der er anmodet om fuldbyrdelse, appellerer afgørelsen herom efter reglerne i artikel 39 og 40. En anmodning om at få erklæret en retsafgørelse eksigibel må med andre ord ikke behandles som en ordinær sag. Medlemsstaterne skal tage skridt til at sikre, at behandlingen af sådanne anmodninger prioriteres for ikke yderligere at forsinke hele proceduren for den fordringshaver, der har anmodet om en sådan erklæring. Det er desuden helt nødvendigt, at proceduren bevarer sin ensidige karakter, og sagsøgte skal derfor hverken underrettes eller høres om anmodningen.

Artikel 39 og 40

Bestemmelserne om begge parters appelmulighed er samlet i disse artikler, hvis materielle indhold ikke er blevet ændret. I modsætning, hvad der er tilfældet i første procedurefase, der er helt ensidig, og under ingen omstændigheder giver anledning til høring af parterne, behandles appel efter reglerne om kontradiktorisk procedure.

Artikel 41

Denne artikel fastsætter udtømmende, af hvilke grunde en domstol, der skal behandle en appel, kan afvise at erklære en retsafgørelse eksigibel eller ophæve en sådan erklæring. Ud fra ønsket om at forbedre den frie bevægelighed for retsafgørelser er disse grunde blevet strammet op.

For det første er der under nr. 1 tilføjet "åbenbart" for at understrege, at der kun i undtagelsestilfælde er mulighed for at påberåbe sig grundlæggende retsprincipper. For det andet er den grund, som skyldneren hyppigst gør gældende for at forhindre fuldbyrdelse, blevet revideret for at undgå misbrug. For at afskære skyldner fra at forhindre fuldbyrdelse, er det tilstrækkeligt, at sagsøgte i domsstaten er blevet indstævnet i tide, på en sådanne måde, at han har haft mulighed for at varetage sine interesser. Alene en formel uregelmæssighed i forbindelse med forkyndelsen kan således ikke føre til en afvisning af at anerkende eller fuldbyrde retsafgørelsen, hvis denne uregelmæssighed ikke har forhindret skyldneren i at varetage sit forsvar. Desuden fastsættes, at hvis skyldneren har været i stand til at appellere afgørelsen i domsstaten under påberåbelse af procedurefejl, men ikke har gjort det, vil han ikke kunne gøre denne procedurefejl gældende som en grund til at afvise at erklære afgørelsen eksigibel eller til at ophæve den i den stat, anmodningen rettes til. For det tredje er den grund, der drejede sig om tilsidesættelse af en internationalprivatretlig regel i den stat, anmodningen rettes til, angående fysiske personers retlige status eller deres rets- og handleevne blevet slettet i betragtning af den fremadskridende tilnærmelse mellem disse regler i medlemsstaterne. Og endelig er den grund, der drejer sig om uforenelige afgørelser, for at afhjælpe en mangel ved Bruxelleskonventionen blevet udvidet til også at omfatte afgørelser truffet i en anden medlemsstat. Og det er klart, at domstolen ikke kan efterprøve retsafgørelsen med hensyn til sagens realitet.

Artikel 42

Denne artikel fastlægger, hvilke kompetenceregler der kan efterprøves af en ret, der skal behandle en appel efter artikel 39 og 40. Der er tale om kompetenceregler angående forsikrings- og forbrugeraftaler samt regler om enekompetence. Arbejdsaftaler er ikke omfattet heraf, eftersom enhver efterprøvelse af kompetence på dette område kun kan være til skade for den, der har fremsat anmodningen, hvilket i næsten samtlige tilfælde vil sige arbejdstageren.

Artikel 43

For at skabe større fleksibilitet og forhindre eventuelt uoprettelige virkninger af en fuldbyrdelse er der indføjet bestemmelse om, at en ret, der har fået en appel til behandling, skal kunne udsætte sagen, hvis der i domsstaten er indgivet appel mod den oprindelige afgørelse, selv om den er eksigibel. Retten kan dog erklære afgørelsen eksigibel, men kræve, at der stilles en sikkerhed som betingelse for fuldbyrdelse. Denne regel skal i øvrigt kunne anvendes, uanset hvilken appelinstant der er tale om.

Artikel 44

Denne artikel indeholder reglerne for foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, der skal træffes i den stat, anmodningen rettes til, når en udenlandsk afgørelse skal anerkendes i henhold til forordningen. For det første indebærer en erklæring om, at en retsafgørelse er eksigibel, at der kan træffes sikrende foranstaltninger med hensyn til formuegoder tilhørende sagsøgte. At der er truffet en afgørelse om realiteten, bevirker desuden, at der kan anmodes om iværksættelse af de foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, der er hjemlet i lovgivningen i den stat, anmodningen rettes til, endnu før den kompetente ret eller myndighed i denne stat har erklæret denne realitetsafgørelse eksigibel. Artikel 44 udgør på sin vis en forlængelse af artikel 31. I de fleste medlemsstater vil det på grundlag af, at der er truffet en udenlandsk afgørelse, kunne fastslås, at der foreligger en fordring, som gør det berettiget at iværksætte sådanne sikrende retsmidler.

Under alle omstændigheder indebærer erklæringen om en retsafgørelses eksigibilitet, at der kan iværksættes sikrende retsmidler, og sagsøger behøver ikke at tage noget andet skridt for at få disse retsmidler iværksat.

Artikel 49

Denne regel har til formål at nedbringe omkostningerne ved at få en retsafgørelse erklæret eksigibel. Den fandtes allerede i protokollen i bilaget til Bruxelleskonventionen.

Afdeling 3 - Fælles bestemmelser

Artikel 50 og 51

For at lempe de formalitetskrav, der stilles til sagsøger, fastsættes det, at de eneste dokumenter, der skal indgives til den kompetente ret eller myndighed, der skal behandle anmodningen, er en genpart af den pågældende retsafgørelse samt en attest udstedt af en kompetent ret eller myndighed i domsstaten. Denne attest (formularen

hertil findes i bilag 4 til forordningen) giver den kompetente ret eller myndighed i den stat, anmodningen fremsættes til, tilstrækkelige oplysninger til, at den kan erklære retsafgørelsen eksigibel.

Kapitel IV - Officielt bekræftede dokumenter og retsforlig

Artikel 54 og 55

Den nye fremgangsmåde for anerkendelse og fuldbyrdelse, der er fastlagt i kapitel III, finder med de fornødne tilpasninger også anvendelse på de officielt bekræftede dokumenter, der indgives til og er eksigible i en medlemsstat. Den eneste grund til ikke at anerkende og ikke at fuldbyrde en retsafgørelse, som i øvrigt først kan efterprøves i forbindelse med eventuel appel, er, at anerkendelsen eller fuldbyrdelsen af den pågældende afgørelse vil være i åbenbar strid med grundlæggende retsprincipper i den stat, anmodningen rettes til.

Med officielt bekræftede dokumenter sidestilles nu forlig indgået for en ret under en sag. Det samme gælder aftaler om underholdsforpligtelser indgået for administrative myndigheder eller officielt bekræftet af dem i visse medlemsstater, bl.a. de skandinaviske. Disse regler fandtes allerede i artikel Va i protokollen, der danner bilag til Bruxelles-konventionen.

I øvrigt skal det officielt bekræftede dokument eller retsforliget ligesom aftaler om underholdsforpligtelser være ledsaget af den attest, der findes i bilag 5 til forordningen. Denne attest indeholder de oplysninger, der er nødvendige, for at den kompetente ret eller myndighed kan behandle en anmodning om en erklæring om eksigibilitet.

Kapitel V - Almindelige bestemmelser

Artikel 57

Fremgangsmåden for bestemmelse af selskabers og andre juridiske personers hjemsted er blevet ændret. Man har foretrukket at fastlægge en selvstændig definition. Det er derfor ikke længere nødvendigt, at en medlemsstat henholder sig til sine internationalprivatretnlige regler for at afgøre, hvor et selskab eller en anden juridisk person har hjemsted. Derved vil man kunne undgå negative eller positive kompetencekonflikter. Selskabers og andre juridiske personers hjemsted defineres nu på grundlag af tre alternative kriterier, nemlig deres vedtægtsmæssige hjemsted, deres hovedvirksomhed (eller reelle hjemsted) og deres hovedkontor. Dette er de tre kriterier, der figurerer i EF-traktatens artikel 58 om etableringsret for selskaber inden for Fællesskabet.

Kapitel VI - Overgangsbestemmelser

Artikel 58

Dette afsnit indeholder kun én artikel, der omhandler anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet i løbet af overgangsperioden, og den følger en regel, der allerede fandtes i Bruxelles-konventionen. Den er dog blevet ændret for at sikre en gnidningsløs overgang mellem Bruxelles-konventionen og forordningen. Retsafgørelser truffet i en medlemsstat efter forordningens ikrafttrædelse i sager anlagt før

denne ikrafttrædelsesdato skal anerkendes og fuldbyrdes efter reglerne i forordningen, hvis de er truffet af en kompetent myndighed i henhold til Bruxelles-konventionen.

Kapitel VII - Forholdet til andre retsakter

Dette afsnit er nu blevet opdelt i tre afdelinger for at fastlægge og afgrænse reglerne for forholdet mellem forordningen og henholdsvis den afledte fællesskabsret, Bruxelles-konventionen, der fortsat vil være gældende, eftersom der er flere medlemsstater, der ikke er bundet af forordningen, og andre konventioner om generelle eller særlige emner.

Artikel 59

Denne bestemmelse gengiver en regel, der allerede var indeholdt i Bruxelles-konventionen. Den fastsætter, at forordningen ikke berører de regler om kompetencekonflikter, der er fastsat eller bliver fastsat i fællesskabsretsakter på konkrete områder.

Artikel 60

Grundprincippet er, at forordningen træder i stedet for Bruxelles-konventionen i forholdet mellem alle medlemsstater, bortset fra Det Forenede Kongerige, Irland og Danmark. Eftersom kriteriet for anvendelse af forordningen fortsat er, at sagsøgte har bopæl i en af de medlemsstater, der er bundet af forordningen, skal en sagsøgt med bopæl i en af disse medlemsstater med andre ord sagsøges ved en domstol, der er kompetent i henhold til forordningen.

Har sagsøgte derimod bopæl i en af de medlemsstater, der ikke er bundet af forordningen, finder kompetencereglerne i Bruxelles-konventionen fortsat anvendelse. Denne regel supplerer reglen i artikel 4, stk. 1, der åbner mulighed for at anvende nationale kompetenceregler over for sagsøgte med bopæl i et tredjeland. Forordningen sonderer således mellem de regler, der gælder, hvis sagsøgte har bopæl i et tredjeland eller i en medlemsstat, der ikke er bundet af forordningen. På samme måde finder Bruxelles-konventionens regler om litispændens anvendelse, når sagen anlægges i en medlemsstat, der ikke er bundet af forordningen, og i en medlemsstat, der er bundet af den.

Under alle omstændigheder skal retsafgørelser truffet i en hvilken som helst medlemsstat, uanset om denne er bundet af forordningen eller ej, anerkendes og fuldbyrdes i de medlemsstater, der er bundet af forordningen, efter reglerne i denne forordning. Denne regel supplerer reglen i artikel 4, stk. 3, i afsnit 1 om kompetence. Retsafgørelser truffet i en medlemsstat mod en sagsøgt med bopæl i et tredjeland skal naturligvis også anerkendes og fuldbyrdes efter reglerne i forordningen.

Artikel 62 og 63

For at skabe større klarhed opregner forordningen de særlige konventioner, som medlemsstaterne er parter i, og som fortsætter med at gælde. Denne udtømmende liste vil blive udvidet med oplysninger fra medlemsstaterne. Det bemærkes, at i modsætning til Bruxelles-konventionen (artikel 57) giver denne bestemmelse ikke længere medlemsstaterne mulighed for efter forordningens ikrafttrædelse at tiltræde

nugældende og fremtidige konventioner, der drejer sig om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på særlige områder.

I overensstemmelse med den praksis, der er blevet fulgt i forbindelse med Bruxelleskonventionen, skal retsafgørelser truffet i en medlemsstat i henhold til en af disse særkonventioner anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat, enten i henhold til reglerne om anerkendelse og fuldbyrdelse i den pågældende konvention eller i henhold til forordningen.

Artikel 64

Der er tale om en ny artikel. Den går ud på at tage hensyn til, at artikel 59 i Bruxelleskonventionen, der gav en medlemsstat mulighed for at indgå en aftale med et tredjeland, der fraveg konventionens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse, er udgået. Sådanne aftaler vil herefter være fuldstændig udelukket, og Bruxelleskonventionens artikel 59 er derfor ikke blevet indføjet i forordningen. Der skal dog i givet fald tages hensyn til aftaler, som en medlemsstat og et tredjeland allerede har indgået i henhold til artikel 59. Sådanne allerede aftaler vil derfor fortsat kunne gælde inden for rammerne af forordningen.

Kapitel VIII - Afsluttende bestemmelser

Artikel 65

Artikel 66 er helt ny. Den giver Kommissionen til opgave at overvåge forordningens anvendelse i henhold til EF-traktatens artikel 211. Efter fem års forløb skal Kommissionen eventuelt fremsætte forslag til ændringer i lyset af en rapport, som den skal udarbejde om forordningens anvendelse.

Artikel 66

Artikel 67, som også er ny, fastsætter, at medlemsstaterne skal give Kommissionen meddelelse om enhver ændring af listerne over domstole og appelmuligheder, og Kommissionen skal offentliggøre sådanne ændringer i EF-Tidende.

Artikel 67

Denne nye artikel fastsætter datoen for forordningens ikrafttrædelse i overensstemmelse med traktatens artikel 254.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING (EF)

om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c),

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabet har sat sig det mål at bevare og udbygge Unionen som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer; for gradvis at virkeliggøre dette mål vedtager Fællesskabet bl.a. de foranstaltninger med hensyn til civilretligt samarbejde, der er nødvendige for, at det indre marked kan fungere efter hensigten;
- (2) forskellene mellem de nationale regler om kompetence og anerkendelse af retsafgørelser virker hæmmende for det indre marked; det er tvingende nødvendigt at vedtage bestemmelser, der kan gøre reglerne om kompetencekonflikter i borgerlige sager, herunder handelssager, mere ensartede, samt at forenkle de krævede formaliteter for at fremme en hurtig og enkel anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser;
- (3) dette område henhører under det civilretlige samarbejde efter traktatens artikel 65;
- (4) målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, kun gennemføres på fællesskabsplan; denne forordning er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, begrænset til det mindstemål, der er nødvendigt for at nå disse mål, og er ikke mere vidtgående, end hvad der er nødvendigt hertil;

---

¹ EFT
² EFT
³ EFT

- (5) inden for rammerne af EF-traktatens artikel 293, fjerde led, indgik medlemsstaterne den 27. september 1968 Bruxelles-konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager⁴ [i det følgende benævnt "Bruxelles-konventionen"]; denne konvention, der indgår i gældende fællesskabsret og er blevet udvidet til at omfatte samtlige nye medlemsstater, har været genstand for en revision, og Rådet har givet sin tilslutning til indholdet af den reviderede tekst; det drejer sig nu om at sikre kontinuiteten i de resultater, der blev opnået ved denne revision;
- (6) for at virkeliggøre målet om fri bevægelighed for retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, er det nødvendigt og ønskeligt, at reglerne om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser fastlægges i en bindende og umiddelbart gældende fællesskabsretsakt;
- (7) det er vigtigt, at hovedparten af de civile retlige områder kommer til at indgå i denne forordnings materielle anvendelsesområde; undtagelser fra dette anvendelsesområde bør derfor begrænses mest muligt;
- (8) tvister omfattet af denne forordning må frembyde en tilknytning til de medlemsstaters område, der er bundet af denne forordning; de fælles regler bør derfor principielt finde anvendelse, når den sagsøgte har bopæl i en af disse medlemsstater;
- (9) sagsøgte med bopæl i et tredjeland kan være underlagt de regler om kompetencekonflikter, der gælder i den stat, hvor den ret, sagen indbringes for, er beliggende, og sagsøgte med bopæl i en medlemsstat, der ikke er bundet af denne forordning, bør fortsat være underlagt Bruxelles-konventionen; med henblik på at sikre den frie bevægelighed for retsafgørelser bør retsafgørelser truffet på grundlag af disse regler anerkendes og fuldbyrdes på Fællesskabets område efter reglerne i denne forordning;
- (10) kompetencereglerne må frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtens bopæl, som det principielle kriterium; dette kompetencekriterium bør altid gælde, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af tvistens genstand eller af hensyn til aftalefriheden er berettiget at lægge et andet tilknytningskriterium til grund; for at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og forhindre kompetencekonflikter bør juridiske persons hjemsted defineres selvstændigt;
- (11) det grundlæggende kompetencekriterium, der er baseret på den sagsøgtens bopæl, bør suppleres med alternative kriterier, som bør kunne anvendes, når der er en nær sammenhæng mellem ret og tvist, eller for at fremme god retspleje;
- (12) for forsikringsaftaler, arbejdsaftaler og forbrugerftaler er det ønskeligt at beskytte den svage part og som en undtagelse fra hovedreglen sætte denne i stand til i givet fald at anlægge sag ved retten på sin bopæl;

---

⁴ Se konsolideret udgave i EFT C 27 af 26.1.1998, s. 1.

- (13) der bør tages hensyn til den øgede udbredelse af ny kommunikationsteknologi, bl.a. på forbrugerområdet; i særdeleshed bør markedsføring af varer og tjenesteydelser via et elektronisk medium, der er tilgængeligt i en medlemsstat, betragtes som en aktivitet rettet mod denne stat; er denne stat forbrugers bopælsstat, bør han nyde godt af den beskyttelse, forordningen giver ham, når han fra sin bopæl indgår en forbrugerftale ad elektronisk vej;
- (14) aftalefriheden for parter i andre aftaler end arbejds-, forsikrings- og forbrugerftaler med hensyn til valg af værneting bør respekteres; værnetingsklausuler i aftaler mellem parter af ulige styrke bør derimod reguleres;
- (15) der bør foretages de lempelser i forordningens principielle regler, der er nødvendige for at tage hensyn til særlige retsplejeregler i nogle medlemsstater; med henblik herpå bør nogle af de bestemmelser, der er fastsat i protokollen i bilaget til Bruxelles-konventionen indføres i forordningen;
- (16) af hensyn til en harmonisk retspleje på fællesskabsplan er det nødvendigt at forhindre, at der træffes indbyrdes uforenelige afgørelser i to medlemsstater, der er kompetente i henhold til forordningen; der bør indføres en klar og automatisk fremgangsmåde for løsning af problemer i forbindelse med litispændens og indbyrdes sammenhængende sager, og i betragtning af de forskelle, der består mellem de enkelte stater med hensyn til den dato, hvor en sag betragtes som "verserende" er det ønskeligt at indføre en selvstændig definition af denne dato;
- (17) den gensidige tillid mellem domsmyndighederne inden for Fællesskabet gør det berettiget, at retsafgørelser truffet i en medlemsstat automatisk anerkendes, uden at det er nødvendigt at træffe nogen særlig foranstaltning, medmindre afgørelsen anfægtes;
- (18) denne gensidige tillid gør det også berettiget, at proceduren for fuldbyrdelse i en medlemsstat af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat må være effektiv og hurtig; med henblik herpå bør en retsafgørelse erklæres eksigibel næsten automatisk, efter en simpel formel efterprøvelse af de forelagte dokumenter, uden at retten på eget initiativ kan gøre en af de grunde til ikke at fuldbyrde den, der er anført i denne forordning, gældende;
- (19) for at sagsøgte kan varetage sine rettigheder, må han i givet fald kunne indgive appel, der skal behandles efter reglerne om kontradiktorisk procedure, mod en truffet retsafgørelse, hvis han finder, at der foreligger en grund til ikke at anerkende den; også den part, der er anmoder om fuldbyrdelse, bør kunne appellere en afgørelse om at afvise at erklære en retsafgørelse eksigibel;
- (20) det er vigtigt at sikre kontinuiteten mellem Bruxelles-konventionen og denne forordning; med henblik herpå bør der fastsættes overgangsbestemmelser; samme kontinuitet bør gælde med hensyn til EF-Domstolens fortolkning af Bruxelles-konventionen⁵, og protokollen af 1971 bør fortsat finde anvendelse i sager, der allerede verserer på datoen for forordningens ikrafttrædelse;

---

⁵ Se konsolideret udgave i EFT C 27 af 26.1.1998, s. 1 og 28.

- (21) i overensstemmelse med artikel 1 og 2 i protokollerne om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling samt om Danmarks stilling⁶ deltager disse stater ikke i vedtagelsen af denne forordning; denne forordning er derfor ikke bindende for hverken Det Forenede Kongerige, Irland eller Danmark, og finder ikke anvendelse over for dem;
- (22) da Bruxelles-konventionen fortsat gælder i forholdet mellem de medlemsstater, der er bundet af denne forordning, og de medlemsstater, der ikke er, er det vigtigt at fastlægge klare regler om forholdet mellem forordningen og Bruxelles-konventionen;
- (23) for at sikre denne sammenhæng er det desuden nødvendigt at fastsætte, at denne forordning ikke berører de regler om kompetence og om anerkendelse af retsafgørelser, der er fastlagt i fællesskabsretsakter;
- (24) opfyldelsen af de internationale forpligtelser, medlemsstaterne har indgået, indebærer, at denne forordning ikke kan berøre de konventioner, medlemsstaterne er parter i, og som omhandler særlige områder;
- (25) Kommissionen bør senest fem år efter ikrafttrædelsen af denne forordning undersøge dens anvendelse og i givet fald foreslå de fornødne ændringer -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Kapitel I - Anvendelsesområde

Artikel 1

Denne forordning finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke sager om skat, told eller administrative anliggender.

Den finder ikke anvendelse på:

- 1) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforhold mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente
- 2) konkurs, akkord og andre lignende ordninger
- 3) social sikring
- 4) voldgift.

---

⁶ EFT C 340 af 10.11.1997, s. 99 og 101.

Kapitel II - Kompetence

Afdeling 1 - Almindelige bestemmelser

Artikel 2

Med forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.

Personer, som ikke er statsborgere i den medlemsstat, hvor de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Selskabers og andre juridiske personers hjemsted afgøres efter artikel 57.

Ved "medlemsstat" forstås, medmindre andet fastsættes, en medlemsstat, der er bundet af denne forordning.

Artikel 3

Personer, der har bopæl på en medlemsstats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden medlemsstat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-7.

I særdeleshed kan de nationale kompetenceregler, der er angivet i bilag I ikke gøres gældende imod dem.

Artikel 4

Har sagsøgte bopæl i et tredjeland, afgøres retternes kompetence i hver enkelt medlemsstat efter statens egen lovgivning. jf. dog artikel 22 og 23.

Over for en sagsøgt, der har bopæl i et tredjeland, kan enhver, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset sin nationalitet, i lighed med landets egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder dér, herunder navnlig de regler, der er nævnt i bilag I.

Har sagsøgte bopæl i en medlemsstat, der ikke er bundet af denne forordning, afgøres retternes kompetence i henhold til Bruxelles-konventionen i den i denne medlemsstat gældende version.

Afdeling 2 - Særlige kompetenceregler

Artikel 5

En person med bopæl på en medlemsstats område kan sagsøges i en anden medlemsstat

- 1)
  - a) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen er opfyldt eller skal opfyldes
  - b) medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
    - i sager om salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne er eller skulle have været leveret i henhold til aftalen
    - i sager om levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne er eller skulle have været leveret i henhold til aftalen
  - c) er litra b), ikke relevant, finder litra a), anvendelse
- 2) i sager om underholdspligt, ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted, eller, ved krav i forbindelse med en sag om en persons retlige status, ved den ret, der efter sin egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet
- 3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået eller vil kunne foregå
- 4) i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til sin egen lovgivning kan påkende borgerlige krav.

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl i en medlemsstat, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse, ved retter kompetente i straffesager i en anden medlemsstat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, til at varetage deres forsvar vælge personer, der er beføjede hertil, selv når de ikke personligt giver møde. Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt; har personligt fremmøde ikke fundet sted, kan de øvrige medlemsstater afslå at anerkende eller fuldbyrde den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen

- 5) i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende
- 6) i sager om indsigelse mod betaling af den bjærgeløn, der forlanges for bjærgning, som er kommet en skibsladning eller fragt til gode, ved den ret, inden for hvis område der i den nævnte ladning eller i den dertil knyttede fragt:
  - a) er gjort arrest for at sikre sådan betaling

eller

- b) kunne have været gjort arrest, men hvor der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed.

Første afsnit finder kun anvendelse, såfremt det gøres gældende at sagsøgte har rettigheder i den nævnte skibsladning eller fragt, eller at han på bjærgningstidspunktet havde sådanne rettigheder.

Artikel 6

En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan endvidere sagsøges:

- 1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl, forudsat at kravene er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig
- 2) når der er tale om krav mod den pågældende som tredjemand, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage den pågældende det værneting, der ville være kompetent i hans sag.

Kompetence efter første afsnit kan ikke gøres gældende i hverken Tyskland eller Østrig. Enhver person, der har bopæl på en anden medlemsstats område, kan sagsøges ved retterne:

- i Tyskland i henhold til § 68, 72, 73 og 74 i Zivilprozessordnung angående procesunderretning
  - i Østrig efter reglerne i § 21 i Zivilprozessordnung angående procesunderretning
- 3) når der er tale om et modkrav, der udspringer af den samme aftale eller det samme forhold, som hovedkravet støttes på, ved den ret, hvor sagen om hovedkravet er anlagt
  - 4) i sager om kontraktforhold, såfremt sagen kan forenes med en sag om rettigheder over fast ejendom mod samme sagsøgte, ved retten i den medlemsstat, hvor ejendommen er beliggende.

Artikel 7

Hvis en ret i en medlemsstat i henhold til denne forordning har kompetence til at afgøre sager om ansvar i forbindelse med brugen eller driften af et skib, har denne ret eller enhver anden ret, som i henhold til den interne lovgivning i den pågældende medlemsstat træder i stedet for førstnævnte ret, også kompetence til at afgøre krav om begrænsning af dette ansvar.

Afdeling 3 - Kompetence i forsikringsager

Artikel 8

I forsikringsager afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 9

En forsikringsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

- 1) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller
- 2) i en anden medlemsstat, i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede, ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl, eller
- 3) såfremt det drejer sig om en co-assurandør, ved den ret i en medlemsstat, ved hvilken der er anlagt sag mod den ledende assurandør.

Har forsikringsgiveren ikke bopæl på en medlemsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftale og genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 11

I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.

Bestemmelserne i artikel 8, 9 og 10 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den ret, hvor sagen er anlagt i henhold til stk. 2, også kompetent i forhold til disse personer.

Kompetence efter denne artikel kan ikke gøres gældende i hverken Tyskland eller Østrig. Enhver person med bopæl på en anden medlemsstats område kan sagsøges ved retterne:

- i Tyskland i henhold til § 68, 72, 73 og 74 i Zivilprozessordnung angående procesunderretning
- i Østrig, efter reglerne i § 21 i Zivilprozessordnung angående procesunderretning.

Artikel 12

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 11, stk. 3, kan forsikringsgiveren kun anlægge sag ved retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget.

Bestemmelserne i denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 13

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
- 2) der giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstige ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
- 3) der er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, som på tidspunktet for forsikringsaftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme medlemsstats område, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat, eller
- 4) der er indgået af en forsikringstager, der ikke har bopæl på en medlemsstats område, medmindre det drejer sig om en lovpligtig forsikring eller en forsikring vedrørende en fast ejendom, som er beliggende i en medlemsstat, eller
- 5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 14 nævnte risici.

Artikel 14

De i artikel 13, nr. 5, omhandlede risici er: "store risici" som omhandlet i artikel 5, litra d), i Rådets direktiv 73/239/EØF⁷, samt enhver risiko i forbindelse med en af disse risici.

Afdeling 4 - Kompetence i sager om forbrugerftaler

Artikel 15

I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5:

- 1) når sagen vedrører køb af løsørestande, hvor købesummen skal betales i rater
- 2) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande
- 3) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne medlemsstat eller mod flere lande inklusive denne medlemsstat, såfremt aftalen indgår som led i denne virksomhed.

Har forbrugers medkontrahent ikke bopæl på en medlemsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Bestemmelserne i denne afdeling finder ikke anvendelse på transportaftaler bortset fra aftaler, hvorved der for en samlet pris ydes en kombination af rejse og ophold.

Artikel 16

Sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, kan anlægges enten ved retterne i den medlemsstat, på hvis område medkontrahenten har bopæl, eller ved retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.

Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af forbrugers medkontrahent, kan kun anlægges ved retterne i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Første og andet afsnit berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

---

⁷ EFT L 228 af 16.8.1973, s. 3.

Artikel 17

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået
eller
- 2) der giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling
eller
- 3) der er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for aftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme medlemsstats område, og tillægger retterne i denne medlemsstat kompetence, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 5 - Kompetence i sager om individuelle arbejdsaftaler

Artikel 18

I sager om individuelle arbejdsaftaler afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Har en arbejdstager indgået en individuel arbejdsaftale med en arbejdsgiver, der ikke har bopæl i en medlemsstat, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en af medlemsstaterne, anses arbejdsgiveren i sager vedrørende driften af en sådan filial, et sådant agentur eller en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

Artikel 19

En arbejdsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

- 1) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller
- 2) i en anden medlemsstat:
  - a) ved retten på det sted, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde, eller ved retten på det sidste sted, hvor han sædvanligvis udførte sit arbejde, eller
  - b) såfremt arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde i samme land, ved retten på det sted, hvor den virksomhed, der ansatte arbejdstageren, er eller var beliggende.

Artikel 20

En arbejdsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren har bopæl.

Bestemmelserne i denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 21

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting, der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller der giver arbejdstageren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling.

Afdeling 6 - Enekompetence

Artikel 22

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

- 1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den medlemsstat, hvor ejendommen er beliggende

i sager om leje- og forpagtningsaftaler vedrørende fast ejendom, der er indgået til midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, kompetente, under forudsætning af, at lejer eller forpagter er en fysisk person, og at ejer og lejer eller forpagter har bopæl på samme medlemsstats område
- 2) i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber og andre juridiske personer, der har deres hjemsted på en medlemsstats område, eller af beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende stat. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten anvende de internationalprivatretnlige regler, som gælder for den
- 3) i sager om gyldigheden af indførelsen i offentlige registre, retterne i den medlemsstat, på hvis område registrene føres
- 4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, retterne i den medlemsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i Fællesskabets eller en international konvention anses for at være foretaget.

Med forbehold af Det Europæiske Patentkontors kompetence i henhold til den europæiske patentkonvention undertegnet den 5. oktober 1973 i München, er retterne i hver medlemsstat uden hensyn til bopæl enekompetente i sager om registrering eller gyldighed af europæiske patenter meddelt for den pågældende stat

- 5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

Afdeling 7 - Aftaler om værneting

Artikel 23

Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst en af dem har bopæl på en medlemsstats område, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller retterne i den pågældende stat kompetente. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente.

En sådan aftale om værneting skal være indgået:

a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse

eller

b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold

eller

c) inden for international handel, i den form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindelig kendt og regelmæssigt fulgt af parter i aftaler af samme type inden for den pågældende handelsbranche.

Med "skriftligt" sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen om værneting.

Såfremt en aftale om værneting er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en medlemsstats område, kan retterne i de øvrige medlemsstater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har givet afkald på deres kompetence.

Aftaler om værneting er ugyldige, såfremt de strider mod bestemmelserne i artikel 13 og 17 eller udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 22 er enekompetente.

Artikel 24

For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte kun giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 22 er enekompetent.

Afdeling 8 - Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 25

En ret i en medlemsstat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 22 henhører under en i en anden medlemsstat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 26

Såfremt en sagsøgt, der har bopæl på en medlemsstats område, er sagsøgt ved en ret i en anden medlemsstat, men ikke giver møde, skal den pågældende ret på embeds vegne erklære sig inkompetent, såfremt den ikke er kompetent efter reglerne i denne forordning.

Retten skal udsætte sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

De nationale bestemmelser, der er vedtaget til gennemførelse af Rådets direktiv .../EF⁸ [om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender], træder i stedet for bestemmelserne i stk. 2, såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt skal fremsendes i medfør af disse bestemmelser.

Indtil ikrafttrædelsen af de nationale bestemmelser, der vedtages til gennemførelse af det i stk. 3 nævnte direktiv, finder bestemmelserne i Haager-konventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål anvendelse, såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.

Afdeling 9 - Litispendens og indbyrdes sammenhængende krav

Artikel 27

Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

---

⁸ EFT L .... af ....., s. ..

Artikel 28

Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.

Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at påkende de to krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.

Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 29

Såfremt kravene henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Artikel 30

Ved anvendelsen af bestemmelserne i denne afdeling anses en sag for anlagt ved en ret:

- 1) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt indleveres til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte, eller
- 2) hvis det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor dette dokument modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten.

Afdeling 10 - Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

Artikel 31

Der kan over for en medlemsstats retslige myndigheder anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om en ret i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet.

Kapitel III - Anerkendelse og fuldbyrdelse

Artikel 32

I denne forordning forstås ved "retsafgørelse" enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, uanset hvorledes den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder justitssekretærens fastsættelse af sagsomkostninger.

I Sverige omfatter udtrykket "ret" i forbindelse med hurtig retsforfølgning i sager om pengekrav ("betalningsföreläggande") og visse andre krav ("handräckning") også det svenske fogedvæsen ("kronofogdemyndighed").

Afdeling 1 - Anerkendelse

Artikel 33

Retsafgørelser truffet i en medlemsstat skal anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde.

Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter fremgangsmåden i afdeling 2 og 3 i dette kapitel få fastslået, at retsafgørelsen anerkendes.

Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, er denne ret kompetent til at afgøre, om der foreligger en af de grunde til ikke at anerkende den pågældende retsafgørelse, der er nævnt i artikel 41 og 42.

Afdeling 2 - Fuldbyrdelse

Artikel 34

De i en medlemsstat trufne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, når de efter anmodning fra en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat.

Artikel 35

Anmodningen skal fremsættes over for den kompetente ret eller myndighed, der er angivet på listen i bilag II.

Den stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller efter stedet for fuldbyrdelsen.

Artikel 36

Fremgangsmåden ved fremsættelse af anmodningen afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Den, der fremsætter anmodningen, skal vælge en processuel bopæl i retskredsen for den ret, eller ansvarsområdet for den kompetente myndighed, som anmodningen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den stat, som anmodningen rettes til, ikke har regler om et sådant valg af bopæl, skal den, som fremsætter anmodningen, udpege en procesfuldmægtig.

Stk. 2 finder ikke anvendelse, hvis den kompetente myndighed er en administrativ myndighed.

De dokumenter, der er nævnt i artikel 50, skal vedlægges anmodningen.

Artikel 37

En retsafgørelse skal erklæres for eksigibel, så snart de i artikel 50 omhandlede formaliteter er opfyldt, uden prøvelse af de grunde til ikke at fuldbyrde den, der er nævnt i artikel 41 og 42. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte bemærkninger over for retten.

Artikel 38

Afgørelsen om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal omgående og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, meddeles den, som har fremsat anmodningen.

En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sammen med retsafgørelsen, hvis denne ikke allerede er blevet forkyndt for den pågældende.

Artikel 39

Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.

Appel skal ske til den ret, der er angivet i bilag III.

Appellen skal behandles i overensstemmelse med reglerne om kontradiktorisk procedure.

Hvis den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke giver møde for den ret, der behandler en appel, finder bestemmelserne i artikel 26 anvendelse, selv om den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke har bopæl på en medlemsstats område.

En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden en måned efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden medlemsstats område end den, hvor retsafgørelsen er blevet erklæret for eksigibel, er fristen for appel to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 40

Den afgørelse, der træffes i appelsagen, kan kun anfægtes som angivet i bilag IV.

Artikel 41

Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 39 eller 40, træffer afgørelse snarest muligt. Den skal afslå at erklære den pågældende retsafgørelse for eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet,

- 1) såfremt det vil stride åbenbart mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som anmodningen rettes til, at retsafgørelsen erklæres eksigibel
- 2) såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- 3) såfremt den er uforenelig med en afgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, anmodningen rettes til
- 4) såfremt den er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere afgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den stat, som anmodningen rettes til.

Den retsafgørelse, der er truffet i domsstaten, kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 42

Den ret, der behandler en appel efter artikel 39 eller 40, skal afslå at erklære den pågældende retsafgørelse eksigibel eller ophæve erklæringen om eksigibilitet, såfremt bestemmelserne i afdeling 3, 4 og 6 i kapitel II er tilsidesat.

Ved prøvelsen af de i stk. 1 nævnte kompetenceregler er den ret, der behandler appelsagen, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.

Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 kan kompetencen for retterne i domsstaten ikke efterprøves; kompetencereglerne berøres ikke af den i artikel 41, nr. 1, omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper.

Artikel 43

Den ret, der behandler en appel efter artikel 39 eller 40, kan efter anmodning fra den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, udsætte sagen, såfremt den udenlandske retsafgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel, eller såfremt

fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel.

Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 44

Når en retsafgørelse skal erklæres eksigibel efter denne forordning, kan den, som har fremsat anmodningen, anmode om, at der bringes foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i anvendelse i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet efter artikel 37.

Den afgørelse, hvorved en retsafgørelse er erklæret eksigibel, giver hjemmel til at anvende sikrende retsmidler.

Så længe den i artikel 39, stk. 5, fastsatte frist for appel af afgørelsen om eksigibilitet ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appelsagen, er sikrende retsmidler det eneste mulige retsskridt over for aktiver, der tilhører den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse.

Artikel 45

Såfremt der ved retsafgørelsen i domsstaten er taget stilling til flere krav, og ikke alle krav kan erklæres for eksigible, skal den kompetente ret eller myndighed erklære et eller flere dele af retsafgørelsen for eksigible.

Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan anmode om kun at få dele af retsafgørelsen erklæret for eksigibel.

Artikel 46

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangsbøde, er kun eksigible i den stat, som anmodningen rettes til, såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i domsstaten.

Artikel 47

Har den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal den pågældende under den i denne afdeling fastlagte procedure have meddelt fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i den stat, som anmodningen rettes til.

Artikel 48

Det kan ikke pålægges den part, som i en medlemsstat anmoder om fuldbyrdelse af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har bopæl eller sædvanligt opholdssted i den medlemsstat, hvor sagen er anlagt.

Artikel 49

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, opkræves i den stat, som anmodningen rettes til.

Afdeling 3 - Fælles bestemmelser

Artikel 50

Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller anmoder om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal fremlægge en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser med hensyn til godtgørelse af dens ægthed.

Den part, der anmoder om at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal endvidere fremlægge den attest, der er omhandlet i artikel 51, jf. dog artikel 52.

Artikel 51

Den kompetente ret eller myndighed i domsstaten skal på anmodning af enhver berettiget part udstede en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V.

Artikel 52

Såfremt den i artikel 51 omhandlede attest ikke fremlægges, kan den kompetente ret eller myndighed fastsætte en frist for dens tilvejebringelse eller anerkende tilsvarende dokumenter eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.

Såfremt retten eller myndigheden kræver det, skal der fremlægges en oversættelse af dokumenter; oversættelsen skal bekræftes af en person, der er bemyndiget hertil i en af medlemsstaterne.

Artikel 53

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet med hensyn til de i artikel 50 nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmagter.

Kapitel IV - Officielt bekræftede dokumenter og retsforlig

Artikel 54

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en medlemsstat, skal efter anmodning erklæres for eksigible i en anden medlemsstat i overensstemmelse med den i artikel 34 - 49 fastsatte fremgangsmåde. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 39 eller 40, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument vil stride åbenbart mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, anmodningen rettes til.

Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den medlemsstat, hvor det er udstedt.

Bestemmelserne i kapitel III, afdeling 3, finder tilsvarende anvendelse.

Den kompetente myndighed i en medlemsstat, hvor et officielt bekræftet dokument er blevet udstedt, skal på anmodning af en berettiget part udstede en attest, der udfærdiges på formularen i bilag VI.

Artikel 55

Forlig, der er indgået for retten under en retssag, og som er eksigible i den medlemsstat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter. Den kompetente ret eller myndighed i en medlemsstat, hvor et retsforlig er blevet indgået, skal på anmodning af en berettiget part udstede en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V.

Som officielt bekræftede dokumenter efter artikel 54, stk. 1, betragtes ligeledes aftaler i sager angående underholdspligt indgået for en administrativ myndighed eller bekræftet af en sådan myndighed.

Kapitel V - Almindelige bestemmelser

Artikel 56

Ved afgørelsen af, om en part har bopæl på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning. Har en part ikke bopæl på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten ved afgørelse af, om parten har bopæl på en anden medlemsstats område, anvende denne anden medlemsstats lovgivning.

Artikel 57

Selskaber og andre juridiske personer har ved anvendelsen af denne forordning bopæl det sted, hvor de har deres vedtægtsmæssige hjemsted eller deres hovedkontor eller deres hovedvirksomhed.

Kapitel VI - Overgangsbestemmelser

Artikel 58

Bestemmelserne i denne forordning finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at forordningen er trådt i kraft.

Retsafgørelser truffet efter datoen for denne forordnings ikrafttrædelse i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i kapitel III, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i kapitel II, i Bruxelles-konventionen eller i en konvention, der var gældende mellem domsstaten og den stat, som anmodningen er rettet til, da sagen blev anlagt.

Kapitel VII - Forholdet til andre retsakter

Artikel 59

Denne forordning berører ikke anvendelsen af de bestemmelser om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på særlige områder, som er fastsat i retsakter vedtaget af Fællesskabernes institutioner eller i nationale love, der harmoniseres ved disse retsakter.

Artikel 60

I forholdet mellem medlemsstaterne træder denne forordning i stedet for bestemmelserne i Bruxelles-konventionen.

Bruxelles-konventionen finder dog under alle omstændigheder anvendelse

- 1) når sagsøgte har bopæl i en medlemsstat, der ikke er bundet af denne forordning, eller når retterne i en sådan stat er kompetente i medfør af artikel 16 og 17 i Bruxelles-konventionen
- 2) i forbindelse med litispændens eller sammenhængende krav som omhandlet i Bruxelles-konventionens artikel 21 og 22, når der fremsættes krav i en medlemsstat, der ikke er bundet af denne forordning, og i en medlemsstat, der er bundet af den.

Retsafgørelser truffet i en medlemsstat, uanset om denne er bundet eller ikke bundet af denne forordning, af en ret, der har støttet sin kompetence på Bruxelles-

konventionen, skal anerkendes og fuldbyrdes i de medlemsstater, der er bundet af denne forordning efter reglerne i forordningens kapitel III.

Artikel 61

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 58, stk. 2, og artikel 62 og 63 træder denne forordning i forholdet mellem medlemsstaterne i stedet for nedennævnte konventioner og nedennævnte traktater:

- konventionen mellem Belgien og Frankrig om retternes kompetence samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Paris den 8. juli 1899
- konventionen mellem Belgien og Nederlandene om retternes stedlige kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 28. marts 1925
- konventionen mellem Frankrig og Italien om fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 3. juni 1930
- konventionen mellem Tyskland og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 9. marts 1936
- konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende underholdsforpligtelser, undertegnet i Wien den 25. oktober 1957
- konventionen mellem Tyskland og Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse i civile og kommercielle sager af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bonn den 30. juni 1958
- konventionen mellem Nederlandene og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 17. april 1959
- konventionen mellem Tyskland og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 6. juni 1959
- konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 16. juni 1959
- konventionen mellem Grækenland og Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Athen den 4. november 1961

- konventionen mellem Belgien og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 6. april 1962
- konventionen mellem Nederlandene og Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Haag den 30. august 1962
- konventionen mellem Nederlandene og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Haag den 6. februar 1963
- konventionen mellem Frankrig og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 15. juli 1966
- konventionen mellem Spanien og Frankrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og voldgiftskendelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Paris den 28. maj 1969
- konventionen mellem Luxembourg og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Luxembourg den 29. juli 1971
- konventionen mellem Italien og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af retsforlig og notarialiter bekræftede dokumenter, undertegnet i Rom den 16. november 1971
- konventionen mellem Spanien og Italien om retshjælp og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Madrid den 22. maj 1973
- konventionen mellem Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, undertegnet i København den 11. oktober 1977
- konventionen mellem Østrig og Sverige om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile sager, undertegnet i Stockholm den 16. september 1982
- konventionen mellem Spanien og Tyskland om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible, officielt bekræftede dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Bonn den 14. november 1983
- konventionen mellem Østrig og Spanien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 17. februar 1984
- konventionen mellem Finland og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i borgerlige sager, undertegnet i Wien den 17. november 1986

- traktaten mellem Belgien, Nederlandene og Luxembourg om retternes kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 24. november 1961, for så vidt den er i kraft.

Artikel 62

De konventioner og den traktat, der er nævnt i artikel 61, bevarer deres gyldighed på de sagsområder, hvor denne forordning ikke finder anvendelse.

De bevarer ligeledes deres gyldighed, for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne forordnings ikrafttrædelse.

Artikel 63

Denne forordning berører ikke konventioner, hvori medlemsstaterne er parter, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser. Disse konventioner er:

- konventionen om meddelelse af europæiske patenter (den europæiske patentkonvention, udfærdiget i München den 5. oktober 1973)
- Warszawa-konventionen.

Med henblik på at sikre en ensartet fortolkning skal stk. 1 anvendes på følgende måde:

- 1) denne forordning er ikke til hinder for, at en ret i en medlemsstat, der er part i en konvention vedrørende et særligt område, kan anse sig for kompetent i medfør af denne konvention, også selv om sagsøgte har bopæl i en medlemsstat, der ikke er part i den pågældende konvention. Den ret, ved hvilken sagen er anlagt, skal under alle omstændigheder anvende artikel 26.
- 2) retsafgørelser, der i en medlemsstat træffes af en ret, som har anset sig for kompetent i medfør af en konvention vedrørende et særligt område, skal anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med denne forordning.

Såfremt både domsstaten og den stat, som anmodningen rettes til, er parter i en konvention vedrørende et særligt område, som fastsætter betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, anvendes disse betingelser. Under alle omstændigheder kan de bestemmelser i denne forordning, der vedrører fremgangsmåden ved anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, finde anvendelse.

Artikel 64

Denne forordning berører ikke aftaler, hvorved medlemsstaterne før denne forordnings ikrafttrædelse i henhold til artikel 59 i Bruxelles-konventionen har forpligtet sig til ikke at anerkende retsafgørelser, herunder en retsafgørelse truffet i en

anden stat, der er kontrahent i denne konvention, mod en sagsøgt, der har bopæl eller sædvanligt opholdssted i et tredjeland, når afgørelsen i et af de i artikel 4 i denne konvention nævnte tilfælde kun har kunnet støttes på en af de kompetenceregler, som er nævnt i samme konventions artikel 3, stk. 2.

Kapitel VIII - Afsluttende bestemmelser

Artikel 65

Senest fem år efter denne forordnings ikrafttrædelse forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af forordningen. Rapporten ledsages i givet fald af forslag om tilpasning af forordningen.

Artikel 66

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de love og administrative bestemmelser, de vedtager til ændring enten af de bestemmelser i deres love, der er nævnt i bilag I, eller af de retter og kompetente myndigheder, der er angivet i bilag II og III. Kommissionen tilpasser de pågældende bilag i overensstemmelse hermed.

Artikel 67

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

De nationale kompetenceregler, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 2, er:

- i Belgien: artikel 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil - Burgerlijk Wetboek) og artikel 638 i retsplejeloven (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek)
- i Tyskland: § 23 i civilprocesloven (Zivilprozessordnung)
- i Grækenland: artikel 40 i civilprocesloven (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας)
- i Frankrig: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil)
- i Italien: artikel 3 og artikel 4 i lov 218 af 31. maj 1995
- i Luxembourg: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil)
- I Østrig: § 99 i loven om retternes kompetence (Jurisdiktionsnorm)
- i Nederlandene: artikel 126, stk. 3, og artikel 127 i civilprocesloven (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)
- i Portugal: artikel 65, stk. 1, litra c), artikel 65, stk. 2, og artikel 65 A, litra c), i civilprocesloven (Código de Processo Civil) og artikel 11 i procesloven om arbejdsforhold (Código de Processo de Trabalho)
- i Finland: kapitel 10, § 1, stk. 1, andet, tredje og fjerde punktum, i retsplejeloven (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken)
- i Sverige: kapitel 10, § 3, stk. 1, første punktum, i retsplejeloven (rättegångsbalken).

BILAG II

De rette eller kompetente myndigheder, hvortil de i artikel 35 omhandlede anmodninger indgives, er:

-
-
-

BILAG III

De retter i medlemsstaterne, ved hvilke der kan indgives appel efter artikel 39, er:

-
-
-

BILAG IV

Afgørelser i appelsager kan i henhold til artikel 40 kun anfægtes:

- i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene:
ved kassationsappel
- i Tyskland: ved "Rechtsbeschwerde"
- i Østrig: ved "Revisionsrekurs"
- i Portugal: ved appel vedrørende et retligt spørgsmål
- i Finland: ved appel til "korkein oikeus/högsta domstolen"
- i Sverige: ved appel til "Högsta domstolen".

BILAG V

Attest i henhold til artikel 51 og 55 i Rådets forordning (EF) nr. ....

vedrørende retsafgørelser og retsforlig

(Dansk, Danish, danois, danés, ...)

1. Domsstat .....
2. Ret eller myndighed, der har udstedt attesten
  - 2.1. Navn .....
  - 2.2. Adresse .....
  - 2.3. Tlf./fax/e-post.....
3. Ret, der har truffet retsafgørelsen/for hvilken retsforliget er indgået.....
  - 3.1. Rettens art.....
  - 3.2. Rettens hjemsted... ..
4. Retsafgørelsen/retsforliget
  - 4.1. Dato .....
  - 4.2. Journalnummer.....
  - 4.3. Retsafgørelsens/retsforligets parter.....
    - 4.3.1. Sagsøger(e)s navn(e).....
    - 4.3.2. Sagsøgtes navn(e).....
    - 4.3.3. Eventuelle andre parters navn(e).....
  - 4.4. Retsafgørelsen blev truffet over for en udebleven sagsøgt
    - 4.4.1. Dato for forkyndelse af det indledende processkrift i sagen.....
  - 4.5. Domskonklusionen/retsforliget er vedlagt denne attest
5. Navn på parter, som har haft fri proces.....

Retsafgørelsen/retsforliget er eksigibel(t) i domsstaten
(forordningens artikel 24 og 55) over for:

Navn: .....

Udfærdiget i ....., den.....

Underskrift og/eller stempel .....

BILAG VI

Attest i henhold til artikel 54 i Rådets forordning (EF) nr. .... vedrørende officielt bekræftede dokumenter

(Dansk, Danish, danois, danés, ...)

1. Udstedelsesstat.....
2. Ret eller myndighed, der har udstedt attesten
  - 2.1. Navn.....
  - 2.2. Adresse .....
  - 2.3. Tlf./fax/e-post.....
3. Myndighed, der har bekræftet dokumentet.....
  - 3.1. Myndighed, der har været involveret i udstedelsen af det officielt bekræftede dokument (hvis relevant)
    - 3.1.1. Myndighedens navn og betegnelse....
    - 3.1.2. Myndighedens hjemsted.....
  - 3.2. Myndighed, der har registreret det officielt bekræftede dokument (hvis relevant).....
    - 3.2.1. Myndighedens art.....
    - 3.2.3. Myndighedens hjemsted....
4. Det officielt bekræftede dokument
  - 4.1. Beskrivelse af dokumentet... ..
  - 4.2. Dato.....
    - 4.2.1. for dokumentets udstedelse.....
    - 4.2.2. for dokumentets registrering (hvis anden dato)...
  - 4.3. Journalnummer.....
  - 4.4. Dokumentets parter.....
    - 4.4.1. Kreditors navn.....
    - 4.4.2. Debitors navn.....
5. Den eksigible forpligtelse fremgår af den ekstraktudskrift, som er vedlagt denne attest.....

Det officielt bekræftede dokument er eksigibelt over for debitor i udstedelsesstaten (forordningens artikel 54)

Navn: .....

Udfærdiget i ....., den.....
Underskrift og/eller stempel .....